Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai prieinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

►**B** **EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1008/2008**

2008 m. rugsėjo 24 d.

dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (nauja redakcija)

(Tekstas svarbus EEE)

(OL L 293, 2008 10 31, p. 3)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►**M1**	2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1139	L 212	1	2018 8 22

▼B

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1008/2008

2008 m. rugsėjo 24 d.

dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (nauja redakcija)

(Tekstas svarbus EEE)

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiame reglamente nustatoma licencijų Bendrijos oro vežėjams išdavimo tvarka, Bendrijos oro vežėjų teisė teikti Bendrijos vidaus oro susisiekimo paslaugas ir Bendrijos vidaus oro susisiekimo paslaugų kainų nustatymo tvarka.

2. Šio reglamento III skyriaus taikymas Gibraltaro oro uostui neturi poveikio Ispanijos Karalystės ir Jungtinės Karalystės teisinėms pozicijoms ginče dėl suverenių teisių į teritoriją, kurioje yra oro uostas.

2 straipsnis

Sąvokos

Šiame reglamente:

1) licencija oro susisiekimui vykdyti – kompetentingos licencijas išduodančios institucijos įmonei išduotas leidimas, suteikiantis teisę teikti oro susisiekimo paslaugas, kaip nurodyta licencijoje oro susisiekimui vykdyti;

2) kompetentinga licencijas išduodanti institucija – valstybės narės institucija, kuriai suteikta teisė pagal II skyrių išduoti licenciją oro susisiekimui vykdyti, atsisakyti ją išduoti, atšaukti licenciją oro susisiekimui vykdyti arba ją sustabdyti;

3) įmonė – bet koks pelno siekiantis arba jo nesiekiantis fizinis ar juridinis asmuo, arba teisinį subjektiškumą turinčios arba jo neturinčios oficialios institucijos;

4) oro susisiekimo paslauga – skrydis arba skrydžių serija, keleiviams, paštui ir (arba) kroviniams vežti už atlygį ir (arba) samdos pagrindais;

5) skrydis – vykimas iš nurodyto oro uosto į nurodytą paskirties oro uostą;

6) vietinis skrydis – skrydis, nesusijęs su keleivių, pašto ir (arba) krovinių vežimu tarp skirtingų oro uostų ar kitų leidžiamų tūpimo vietų;

7) oro uostas – bet kokia valstybėje narėje esanti teritorija, specialiai pritaikyta oro susisiekimo paslaugoms;

8) oro vežėjo pažymėjimas (OVP) – įmonei išduotas pažymėjimas, patvirtinantis, kad operatorius turi profesinių gebėjimų ir struktūrą, užtikrinančią saugų pažymėjime nurodytos veiklos vykdymą, kaip nustatyta atitinkamose Bendrijos arba nacionalinės teisės aktų nuostatose, kurios taikomos;

▼B

9) faktiška kontrolė – santykiai, sudaryti iš teisių, sutarčių ir kitų priemonių, kurios kartu ar atskirai, įvertinus reikiamus fakto ir teisės klausimus, suteikia galimybę tiesiogiai ar netiesiogiai naudotis sprendžiamąja galia įmonės atžvilgiu, ypač:

   a) teise naudotis visu įmonės turtu ar jo dalimi;

   b) teisėmis arba sutartimis, kurios suteikia sprendžiamąją galią daryti įtaką įmonės organų sudėčiai, balsavimui ar sprendimams, arba kitaip suteikia sprendžiamąją galią daryti įtaką įmonės veiklai.

10) oro vežėjas – įmonė, turinti galiojančią licenciją oro susisiekimui vykdyti arba jos atitikmenį;

11) Bendrijos oro vežėjas – oro vežėjas, turintis galiojančią licenciją oro susisiekimui vykdyti, kompetentingos licencijas išduodančios institucijos išduotą pagal II skyrių;

12) verslo planas – išsamus nurodytą laikotarpį oro vežėjo ketinamos vykdyti komercinės veiklos aprašymas, pirmiausia susietas su numatoma rinkos plėtra ir numatomomis investicijomis, įskaitant finansinius ir ekonominius šios veiklos padarinius;

13) Bendrijos vidaus oro susisiekimo paslauga – oro susisiekimo paslauga, teikiama Bendrijos viduje;

14) skrydžių teisė – teisė teikti oro susisiekimo paslaugas tarp dviejų Bendrijos oro uostų;

15) tik sėdimų vietų pardavimas – tiesioginis viešas oro vežėjo ar jo įgalioto agento, ar užsakomojo reiso vykdytojo vykdomas vietų pardavimas be jokių papildomų paslaugų, pavyzdžiui, apgyvendinimo;

16) reguliari oro susisiekimo paslauga – skrydžių, kurių kiekvienas atitinka toliau nurodytas charakteristikas, serijos:

   a) galima viešai atskirai nusipirkti sėdimą vietą ir (arba) krovinių ir (arba) pašto vežimo talpą kiekvienam skrydžiui (tiesiogiai iš oro vežėjo arba jo įgaliotų agentų);

   b) skrydis vykdomas taip, kad būtų užtikrintas susisiekimas tarp dviejų tų pačių arba daugiau oro uostų:

      — pagal paskelbtą tvarkaraštį, arba

      — skrydžius vykdant taip reguliariai ar dažnai, kad jie sudarytų atpažįstamas sistemines serijas.

17) talpa – visuomenei per tam tikrą laiką siūlomų sėdimų vietų skaičius arba krova teikiant reguliarią oro susisiekimo paslaugą;

18) oro susisiekimo kainos – eurais arba vietine valiuta išreikštos kainos, kurias moka keleiviai oro vežėjams arba jų agentams arba kitiems bilietų pardavėjams už tų keleivių vežimą oro transportu, bei visos šių kainų taikymo sąlygos, įskaitant agentūroms pasiūlytą atlygį, sąlygas, kitas papildomas paslaugas;

19) oro susisiekimo tarifai – eurais arba vietine valiuta už krovinių vežimą mokėtinos kainos ir tų kainų taikymo sąlygos, įskaitant agentūroms pasiūlytą atlygį ir sąlygas bei kitas pagalbines paslaugas;

▼B

20) atitinkama valstybė (-ės) narė (-ės) – valstybė (-ės) narė (-ės), kuri arba kurios tarpusavyje teikia oro susisiekimo paslaugas;

21) dalyvaujanti valstybė (-ės) narė (-ės) – atitinkama valstybė (-ės) narė (-ės) ir valstybė (-ės) narė (-ės), kurioje oro vežėjui (-ams) leista teikti oro susisiekimo paslaugas;

22) aglomeracija – miesto vietovė, sudaryta iš miestų arba miestelių, kurie, daugėjant gyventojų arba tiems miestams ir miesteliams plečiantis, fiziškai susiliejo, sudarydami ištisinę užstatytą zoną;

23) valdymo ataskaita – išsami ataskaita apie oro vežėjo tam tikro laikotarpio pajamas ir išlaidas, įskaitant su oro transportu susijusios ir kitos veikos bei piniginių ir nepiniginių elementų analizę;

24) nuomos be įgulos sutartis – įmonių susitarimas, pagal kurį orlaivis naudojamas pagal nuomininko OVP;

25) nuomos su įgula sutartis – oro vežėjų susitarimas, pagal kurį orlaivis naudojamas pagal nuomotojo OVP;

26) pagrindinė verslo vieta – Bendrijos oro vežėjo pagrindinė buveinė arba registruota buveinė valstybėje narėje, kurioje vykdomos Bendrijos oro vežėjo pagrindinės finansinės funkcijos ir veiklos kontrolė, įskaitant tęstinį tinkamumo skraidyti valdymą.

II SKYRIUS

LICENCIJA ORO SUSISIEKIMUI VYKDYTI

3 straipsnis

Licencija oro susisiekimui vykdyti

1. Bendrijoje įsisteigusiai įmonei neleidžiama oro transportu už atlygį ir (arba) samdos pagrindais vežti keleivių, pašto ir (arba) krovinių, jei ji neturi atitinkamos licencijos oro susisiekimui vykdyti.

Šio skyriaus reikalavimus atitinkanti įmonė turi teisę gauti licenciją oro susisiekimui vykdyti.

2. Kompetentinga licencijas išduodanti institucija neišduoda licencijų oro susisiekimui vykdyti ir nepalieka jų galioti, jei nesilaikoma bet kurio šiame skyriuje nustatyto reikalavimo.

3. Nedarant poveikio jokių kitų galiojančių Bendrijos, nacionalinės arba tarptautinės teisės nuostatų taikymui, toliau išvardytų kategorijų oro susisiekimo paslaugoms netaikomas reikalavimas turėti galiojančią licenciją oro susisiekimui vykdyti:

a) oro susisiekimo paslaugoms, teikiamoms bemotoriu orlaiviu ir (arba) ultralengvuoju motoriniu orlaiviu; ir

b) vietiniams skrydžiams.

▼B

4 straipsnis

Sąlygos išduoti veiklos licenciją oro susisiekimui vykdyti

Kompetentinga licencijas išduodanti valstybės narės institucija įmonei išduoda licenciją oro susisiekimui vykdyti, jei:

a) jos pagrindinė verslo vieta yra toje valstybėje narėje;

▼M1

b) ji turi galiojantį OVP, kurį pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1139 ([1]) išdavė valstybės narės nacionalinė institucija, kelios valstybių narių nacionalinės institucijos, bendrai veikiančios pagal to reglamento 62 straipsnio 5 dalį, arba Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra;

▼B

c) ji gali naudotis vienu ar keliais jai priklausančiais arba pagal nuomos be įgulos sutartį naudojamais orlaiviais;

d) jos vykdoma pagrindinė veikla yra tik teikti oro susisiekimo paslaugas arba kartu vykdyti ir kitą komercinę veiklą orlaiviais arba orlaivių remontą ir priežiūrą;

e) jos organizacinė struktūra tokia, kad kompetentinga licencijas išduodanti institucija gali įgyvendinti šio skyriaus nuostatas;

f) valstybėms narėms ir (arba) jų subjektams priklauso daugiau nei 50 % įmonės ir valstybės narės ir (arba) jų subjektai faktiškai kontroliuoja tą įmonę tiesiogiai arba netiesiogiai per vieną arba daugiau tarpinių įmonių, išskyrus susitarime su trečiąją šalimi, kurio susitariančioji šalis yra Bendrija, numatytus atvejus;

g) ji atitinka 5 straipsnyje nustatytas finansines sąlygas;

h) ji atitinka 11 straipsnyje ir Reglamente (EB) Nr. 785/2004 nustatytus draudimo reikalavimus; ir

i) ji atitinka geros reputacijos reikalavimus, numatytus 7 straipsnyje.

5 straipsnis

Finansinės sąlygos išduoti licenciją oro susisiekimui vykdyti

1. Kompetentinga licencijas išduodanti institucija nuodugniai įvertina, ar įmonė, pirmą kartą pateikusi paraišką išduoti jai licenciją oro susisiekimui vykdyti, gali įrodyti, kad:

a) 24 mėnesius nuo veiklos vykdymo pradžios bet kuriuo metu gali vykdyti esamas ir galimas pareigas, nustatytas remiantis realiomis prielaidomis; ir

b) ji gali tris mėnesius nuo veiklos pradžios padengti visas fiksuotas ir veiklos išlaidas, patiriamas vykdant veiklą pagal verslo planą ir apskaičiuotas remiantis realiomis prielaidomis, neatsižvelgiant į jokias pajamas iš jos veiklos.

([1]) 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, ir kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2111/2005, (EB) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 ir direktyvos 2014/30/ES ir 2014/53/ES bei panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 552/2004 ir (EB) Nr. 216/2008 ir Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3922/91 (OL L 212, 2018 8 22, p. 1).

▼B

2. 1 dalyje nurodyto vertinimo tikslais, kiekvienas pareiškėjas turi pateikti bent pirmųjų trejų veiklos metų verslo planą. Verslo plane, be kita ko, detaliai nurodomi finansiniai pareiškėjo ryšiai su kitomis komercinėmis veiklos rūšimis, su kuriomis pareiškėjas susijęs tiesiogiai arba per susijusias įmones. Pareiškėjas taip pat pateikia visą reikiamą informaciją, ypač I priedo 1 punkte nurodytus duomenis.

3. 1 ir 2 dalys netaikomos įmonėms, pateikusioms paraišką gauti licenciją oro susisiekimui vykdyti orlaiviu, kurio maksimali kilimo masė (toliau – MTOM) mažesnė nei 10 tonų ir (arba) kuris turi mažiau nei 20 sėdimų vietų. Šios įmonės turi įrodyti, kad jų grynasis kapitalas yra bent 100 000 EUR arba, 1 dalyje nurodytais įvertinimo tikslais kompetentingai licencijas išduodančiai institucijai pareikalavus, pateikti visą atitinkamą informaciją, visų pirma, duomenis, nurodytus I priedo 1 punkte.

Kompetentinga licencijas išduodanti institucija vis tiek gali taikyti 1 ir 2 dalis įmonei, pateikusiai paraišką dėl licencijos oro susisiekimui vykdyti pagal pirmesnės pastraipos nuostatas, kuri ketina teikti reguliarias oro susisiekimo paslaugas arba kurios apyvarta viršija 3 milijonus EUR per metus.

▼M1

6 straipsnis

Oro vežėjo pažymėjimas

1. Licencijos oro susisiekimui vykdyti išdavimas ir jos galiojimas priklauso nuo sąlygos turėti galiojantį OVP, kuriame būtų nurodytos veiklos rūšys, kurioms išduota ta licencija oro susisiekimui vykdyti.

2. Visi pakeitimai, kurie buvo padaryti Bendrijos oro vežėjo OVP, tinkamais atvejais įtraukiami į jo licenciją oro susisiekimui vykdyti.

Už OVP atsakinga institucija kompetentingai licencijas išduodančiai institucijai kuo greičiau praneša apie atitinkamus siūlomus OVP pakeitimus.

3. Už OVP atsakinga institucija ir kompetentinga licencijas išduodanti institucija susitaria dėl priemonių, kad būtų galima aktyviai keistis informacija, kuri yra svarbi OVP ir licencijos oro susisiekimui vykdyti vertinimui ir išlaikymui.

Tas keitimasis gali, be kita ko, apimti informaciją, susijusią su Bendrijos oro vežėjo finansinėmis priemonėmis, nuosavybės santykiais ar organizacine tvarka, kurie gali daryti poveikį jo vykdomų operacijų saugai ar mokumui, arba informaciją, kuri gali padėti už OVP atsakingai institucijai vykdyti su sauga susijusią priežiūros veiklą. Tais atvejais, kai informacija pateikiama konfidencialiai, taikomos priemonės, kuriomis užtikrinama, kad ta informacija būtų tinkamai apsaugota.

3a. Jeigu tikėtina, kad bus reikalingi vykdymo užtikrinimo veiksmai, už OVP atsakinga institucija ir kompetentinga licencijas išduodanti institucija prieš imdamosi tokių veiksmų kuo skubiau viena su kita konsultuojasi ir bendradarbiauja siekdamos išspręsti problemas, kol veiksmų dar nesiimta. Jeigu buvo imtasi veiksmų, už OVP atsakinga institucija ir kompetentinga licencijas išduodanti institucija kuo skubiau viena kitai praneša apie tai, kad buvo imtasi veiksmų.

▼B

7 straipsnis

Geros reputacijos įrodymas

1. Tais atvejais, kai licencija oro susisiekimui vykdyti išduodama tik įvykdžius reikalavimą įrodyti, kad asmenys, kurie nuolat ir veiksmingai tvarkys įmonės veiklą, yra geros reputacijos, arba kad nėra paskelbtas jų bankrotas, kompetentinga licenciją išduodanti institucija kitų valstybių narių subjektų atžvilgiu kaip pakankamą įrodymą turi priimti kilmės valstybės narės arba valstybės narės, kurioje asmuo turi nuolatinę gyvenamąją vietą (buveinę), kompetentingų institucijų išduotus dokumentus, įrodančius, kad laikomasi šių reikalavimų.

2. Tais atvejais, kai kilmės valstybė narė arba valstybė narė, kurioje asmuo turi nuolatinę gyvenamąją vietą, neišduoda 1 dalyje nurodytų dokumentų, tokiems dokumentams prilygsta pareiškimas davus priesaiką arba – valstybėse, kuriose nėra nuostatos dėl pareiškimo davus priesaiką – atitinkamo asmens oficialus pareiškimas, kilmės valstybės narės ar valstybės narės, kurioje asmuo turi nuolatinę gyvenamąją vietą, kompetentingo teismo ar administracijos pareigūno arba, tinkamais atvejais, notaro ar kompetentingos profesinės organizacijos atstovo akivaizdoje. Ši institucija, notaras arba kompetentinga profesinė organizacija išduoda pažymėjimą, patvirtinantį pareiškimo davus priesaiką ar oficialaus pareiškimo autentiškumą.

3. Kompetentinga licencijas išduodanti institucija gali reikalauti, kad 1 ir 2 dalyse nurodyti dokumentai ir pažymėjimai būtų pateikti praėjus ne daugiau kaip trims mėnesiams nuo jų išdavimo datos.

8 straipsnis

Licencijos oro susisiekimui vykdyti galiojimas

1. Licencija oro susisiekimui vykdyti galioja, kol Bendrijos oro vežėjas vykdo šio skyriaus reikalavimus.

Bendrijos oro vežėjas kompetentingai licenciją išduodančiai institucijai visada turi sugebėti įrodyti, kad jis laikosi visų šio skyriaus reikalavimų.

2. Kompetentinga licencijas išduodanti institucija atidžiai stebi, ar laikomasi šio skyriaus reikalavimų. Ši institucija bet kokiu atveju iš naujo svarsto, ar laikomasi minėtų reikalavimų šiais atvejais:

a) po dvejų metų nuo naujos licencijos oro susisiekimui vykdyti išdavimo,

b) jei įtariama apie galimą problemą, arba

c) Komisijai paprašius.

Tuo atveju, jei kompetentinga licencijas išduodanti institucija įtaria, kad dėl Bendrijos oro vežėjui kylančių finansinių sunkumų gali būti daroma neigiama įtaka vežėjo vykdomų operacijų saugai, ši institucija nedelsdama praneša valdžios institucijai, atsakingai už OVP.

3. Licencija oro susisiekimui vykdyti iš naujo teikiama tvirtinti, jei Bendrijos oro vežėjas:

a) per šešis mėnesius nuo licencijos oro susisiekimui vykdyti išdavimo nebuvo pradėjęs veiklos,

▼B

b) daugiau nei šešiems mėnesiams nutraukia veiklą, arba

c) kuriam licencija suteikta pagal 5 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą, ketina vykdyti veiklą orlaiviais, kurių dydis viršija 5 straipsnio 3 dalyje nustatytą ribinę vertę, arba jei jis nebetenkina toje dalyje nustatytų finansinių sąlygų.

4. Bendrijos oro vežėjas audituotą savo atskaitomybę kompetentingai licencijas išduodančiai institucijai pateikia ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo paskutinės atitinkamų finansinių metų dienos, jei nacionaliniuose teisės aktuose nenumatyta kitaip. Per pirmuosius dvejus Bendrijos oro vežėjo veiklos metus I priedo 3 punkte nurodyti duomenys pateikiami kompetentingai licencijas išduodančiai institucijai, jai paprašius.

Kompetentinga licencijas išduodanti institucija bet kada gali vertinti Bendrijos oro vežėjo, kuriam ji išdavė licenciją oro susisiekimui vykdyti, finansinę būklę, paprašydama pateikti atitinkamą informaciją. Atliekant tokį vertinimą atitinkamas Bendrijos oro vežėjas turi patikslinti I priedo 3 punkte nurodytus duomenis ir juos pateikti kompetentingai licencijas išduodančiai institucijai, jai paprašius.

5. Bendrijos oro vežėjas kompetentingai licencijas išduodančiai institucijai praneša:

a) iš anksto – apie ketinimus teikti naują oro susisiekimo paslaugą į žemyną arba į pasaulio regioną, į kurį anksčiau šios paslaugos neteikė, arba kitokį esminį jo veiklos masto pakeitimą, įskaitant, bet neapsiribojant, naudojamų orlaivių rūšies ar skaičiaus pokyčius;

b) iš anksto – apie visus numatomus įmonių susijungimus arba įsigijimus; ir

c) per 14 dienų – apie bet kurios atskiros dalyvavimo teisių dalies, atitinkančios 10 % arba daugiau Bendrijos oro vežėjo, patronuojančios arba pagrindinės holdingo bendrovės akcinio kapitalo, visus nuosavybės pasikeitimus.

6. Jei kompetentinga licencijas išduodanti institucija nusprendžia, kad pokyčiai, apie kuriuos pranešta pagal 5 dalį, turės reikšmingos įtakos Bendrijos oro vežėjo finansams, ji pareikalauja pateikti patikslintą verslo planą, į kurį būtų įtraukti aptariami pokyčiai ir kuris apimtų mažiausiai 12 mėnesių nuo šio verslo plano įgyvendinimo pradžios ir I priedo 2 punkte nurodytus duomenis, kartu su pagal 4 dalį teikiama informacija.

Kompetentinga licencijas išduodanti institucija priima sprendimą dėl šio patikslinto verslo plano, nuspręsdama, ar Bendrijos oro vežėjas gali vykdyti savo turimas ir galimas pareigas tuo 12 mėnesių laikotarpiu. Toks sprendimas priimamas ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo reikiamos informacijos pateikimo dienos.

▼B

7. Bendrijos oro vežėjų, kuriems licenciją oro susisiekimui vykdyti išdavė kompetentinga licencijas išduodanti institucija, atžvilgiu ši institucija nusprendžia, ar licencija oro susisiekimui vykdyti turi būti pateikta patikrinti dar kartą, jei pasikeičia vienas ar daugiau elementų, turinčių įtakos teisinei Bendrijos oro vežėjo padėčiai, visų pirma, jei įvyksta įmonių susijungimas ar perėmimas.

8. 4, 5 ir 6 dalys netaikomos Bendrijos oro vežėjams, dirbantiems su orlaiviais, kurių MTOM yra mažesnė nei 10 tonų ir (arba) kurie turi mažiau nei 20 sėdimų vietų. Šie Bendrijos oro vežėjai visada turi sugebėti įrodyti, kad jų grynasis kapitalas yra bent 100 000 EUR arba, kai kompetentinga licencijas išduodanti institucija paprašo, pateikti informaciją, susijusią su 9 straipsnio 2 dalies nurodytų įvertinimo tikslų įgyvendinimu.

Nepaisant to, kompetentinga licencijas išduodanti institucija gali taikyti 4, 5 ir 6 dalis jos išduotą licenciją turintiems Bendrijos oro vežėjams, kurie teikia reguliarias oro susisiekimo paslaugas arba kurių apyvarta viršija 3 milijonus EUR per metus.

9 straipsnis

Licencijos oro susisiekimui vykdyti sustabdymas ir atšaukimas

1. Kompetentinga licencijas išduodanti institucija gali bet kuriuo metu įvertinti jos išduotą licenciją turinčio Bendrijos oro vežėjo finansinius rezultatus. Remdamasi savo įvertinimu, institucija sustabdo licenciją oro susisiekimui vykdyti arba ją atšaukia, jei jai nebėra įrodyta, kad šis Bendrijos oro vežėjas 12 mėnesių gali vykdyti savo turimus ir galimus įsipareigojimus. Nepaisant to, kompetentinga licencijas išduodanti institucija gali išduoti laikiną licenciją, galiojančią ne ilgiau nei 12 mėnesių, kol bus atliktas finansinis Bendrijos oro vežėjo reorganizavimas, jei tai nekelia rizikos saugai, jei į šią laikiną licenciją tinkamais atvejais įtraukti visi OVP pakeitimai ir jei galima realiai numatyti, kad per minėtą laikotarpį įmanoma atlikti pakankamą finansinį pertvarkymą.

2. Jei atsiranda patikimų duomenų, kad yra finansinių problemų arba jei pradedamas nemokumo ar kitas panašus procesas prieš Bendrijos oro vežėją, kuriam licenciją išdavė kompetentinga licencijas išduodanti institucija, tai ši institucija nedelsdama nuodugniai įvertina finansinę būklę ir, remdamasi įvertinimo išvadomis ir laikydamasi šio straipsnio nuostatų, per tris mėnesius iš naujo apsvarsto licencijos oro susisiekimui vykdyti statusą.

Kompetentinga licencijas išduodanti institucija informuoja Komisiją apie savo sprendimus, susijusius su licencijos oro susisiekimui vykdyti statusu.

3. Jei 8 straipsnio 4 dalyje nurodyta audituota atskaitomybė nepateikiama per tame straipsnyje nurodytą terminą, tai kompetentinga licencijas išduodanti institucija nepagrįstai nedelsdama Bendrijos oro vežėjo pareikalauja pateikti jai audituotą atskaitomybę.

Jei audituota atskaitomybė nepateikiama per vieną mėnesį, tai licencija oro susisiekimui vykdyti gali būti atšaukta ar sustabdyta.

▼B

4. Kompetentinga licencijas išduodanti institucija atšaukia ar sustabdo licenciją oro susisiekimui vykdyti, jei Bendrijos oro vežėjas kompetentingai licencijas išduodančiai institucijai tyčia ar neatsargiai pateikia informaciją, kurios svarbūs elementai yra neteisingi.

5. Jei Bendrijos oro vežėjo OVP sustabdomas ar atšaukiamas, tai kompetentinga licencijas išduodanti institucija nedelsdama sustabdo ar atšaukia to oro vežėjo licenciją oro susisiekimui vykdyti.

6. Kompetentinga licencijas išduodanti institucija gali sustabdyti ar atšaukti Bendrijos oro vežėjo licenciją oro susisiekimui vykdyti, jei oro vežėjas nebeatitinka su gera reputacija susijusių reikalavimų, išdėstytų 7 straipsnyje.

10 straipsnis

Sprendimai dėl licencijų oro susisiekimui vykdyti

1. Kompetentinga licencijas išduodanti institucija nedelsdama, bet ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo visos reikalingos informacijos pateikimo dienos, atsižvelgdama į visus turimus įrodymus, priima sprendimą dėl paraiškos. Sprendimas perduodamas pareiškėjui. Jei paraiška atmetama, nurodomos priežastys.

2. Kompetentingos licencijas išduodančios institucijos viešai paskelbia licencijų oro susisiekimui vykdyti išdavimo, sustabdymo ir atšaukimo tvarką ir apie tai informuoja Komisiją.

3. Kompetentingų licencijas išduodančių institucijų sprendimų išduoti, sustabdyti ar atšaukti licencijas oro susisiekimui vykdyti sąrašas kiekvienais metais skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiame leidinyje*.

11 straipsnis

Draudimo reikalavimai

Nepaisant Reglamento (EB) Nr. 785/2004 nuostatų, turi būti apdrausta oro vežėjo atsakomybė nelaimingų atsitikimų atveju, susijusi su pašto vežimu.

12 straipsnis

Registravimas

▼M1

1. Bendrijos oro vežėjo naudojamas orlaivis valstybės narės, kurios kompetentinga institucija išduoda licenciją oro susisiekimui vykdyti, pasirinkimu registruojamas jos pačios nacionaliniame registre arba kitos valstybės narės nacionaliniame registre. Tačiau kai toks orlaivis naudojamas pagal nuomos be įgulos sutartį arba nuomos su įgula sutartį laikantis 13 straipsnio, toks orlaivis gali būti registruojamas bet kurios valstybės narės arba trečiosios valstybės nacionaliniame registre.

▼B

2. Pagal 1 dalį, kompetentinga institucija, laikydamasi taikytinų įstatymų ir kitų teisės aktų, neimdama jokio diskriminuojančio mokesčio ir nedelsdama nacionaliniame registre registruoja kitų valstybių narių subjektų turimus orlaivius ir perkelia juos iš kitų valstybių narių orlaivių registrų. Už orlaivio perkėlimą imamas tik įprastas registracijos mokestis.

▼B

13 straipsnis

Nuoma

1. Nedarant poveikio 4 straipsnio c punkto taikymui, Bendrijos oro vežėjas gali disponuoti vienu arba daugiau orlaivių pagal nuomos be įgulos arba nuomos su įgula sutartį. Bendrijos oro vežėjai pagal nuomos su įgula sutartį gali be apribojimų naudoti Bendrijoje registruotus orlaivius, išskyrus atvejus, kai tai keltų grėsmę saugai. Komisija užtikrina, kad šios nuostatos įgyvendinimas būtų pagrįstas ir proporcingas bei grindžiamas saugos sumetimais.

2. Nuomos be įgulos sutartis, kurios šalimi yra Bendrijos oro vežėjas, arba nuomos su įgula sutartis, pagal kurią Bendrijos oro vežėjas yra su įgula išsinuomoto orlaivio nuomininkas, turi būti iš anksto patvirtinta pagal taikomus Bendrijos arba nacionalinės teisės aktus aviacijos saugos srityje.

3. Bendrijos oro vežėjas, trečiojoje šalyje registruotą orlaivį nuomojantis su įgula iš kitos įmonės, turi gauti išankstinį tokios veiklos patvirtinimą iš kompetentingos licencijas išduodančios institucijos. Kompetentinga institucija gali suteikti patvirtinimą, jei:

a) Bendrijos oro vežėjas patikimai įrodo kompetentingai institucijai, kad laikomasi visų saugos standartų, lygiaverčių nustatytiesiems Bendrijos arba nacionalinėje teisėje; ir

b) yra įvykdyta viena iš šių sąlygų:

   i) Bendrijos oro vežėjas pagrindžia tokią nuomą, remdamasis išimtiniais poreikiais; šiuo atveju patvirtinimas gali būti suteikiamas laikotarpiui iki septynių mėnesių, kuris gali būti pratęsiamas vieną kartą daugiausiai septyniems mėnesiams;

   ii) Bendrijos oro vežėjas įrodo, kad nuoma būtina siekiant patenkinti sezoninius talpos poreikius, kurie negali būti protingai patenkinti nuomojant Bendrijoje registruotą orlaivį; šiuo atveju patvirtinimas gali būti pratęsiamas; arba

   iii) Bendrijos oro vežėjas įrodo, kad nuoma būtina siekiant įveikti veiklos sunkumus ir neįmanoma arba neprotinga išsinuomoti Bendrijoje registruotą orlaivį; šiuo atveju patvirtinimas suteikiamas ribotam laikotarpiui, tikrai būtinam įveikti sunkumus.

4. Kompetentinga institucija gali nustatyti patvirtinimo suteikimo sąlygas. Šios sąlygos turi būti nuomos su įgula sutarties dalis.

Kompetentinga institucija gali atsisakyti suteikti patvirtinimą, jei nuoma su įgula tarp atitinkamos valstybės narės ar Bendrijos ir trečiosios šalies, kurioje registruotas su įgula nuomojamas orlaivis, nevyksta abipusiškumo principu.

Kompetentinga institucija informuoja atitinkamas valstybes nares apie patvirtinimą, kurį ji suteikė trečiojoje šalyje registruoto orlaivio nuomai su įgula.

▼B

14 straipsnis

Teisė būti išklausytam

Kompetentinga licencijas išduodanti institucija užtikrina, kad priimant sprendimą sustabdyti arba atšaukti Bendrijos oro vežėjo licenciją oro susisiekimui vykdyti, atitinkamam Bendrijos oro vežėjui suteikiama galimybė būti išklausytam, atsižvelgiant į poreikį kai kuriais atvejais taikyti skubos tvarką.

III SKYRIUS

GALIMYBĖ NAUDOTIS MARŠRUTAIS

15 straipsnis

Bendrijos vidaus oro susisiekimo paslaugų teikimas

1. Bendrijos oro vežėjai turi teisę teikti Bendrijos vidaus oro susisiekimo paslaugas.

2. Valstybėms narėms draudžiama nustatyti, kad Bendrijos oro vežėjas Bendrijos vidaus oro susisiekimo paslaugas gali teikti tik gavęs kokį nors leidimą. Valstybėms narėms iš Bendrijos oro vežėjų draudžiama reikalauti, kad jie pateiktų kokius nors dokumentus ar informaciją, kuriuos jie jau pateikė kompetentingai licencijas išduodančiai institucijai, jei iš kompetentingos licencijas išduodančios institucijos laiku galima gauti atitinkamą informaciją.

3. Jei Komisija, remdamasi pagal 26 straipsnio 2 dalį gauta informacija, nustato, kad Bendrijos oro vežėjui išduota licencija oro susisiekimui vykdyti neatitinka šio reglamento reikalavimų, tai savo išvadas ji pateikia kompetentingai licencijas išduodančiai institucijai, kuri per 15 darbo dienų Komisijai pateikia savo komentarus.

Jei Komisija, išnagrinėjusi kompetentingos licencijas išduodančios institucijos komentarus, toliau laikosi nuomonės, kad licencija oro susisiekimui vykdyti neatitinka reikalavimų, arba jei nebuvo gauta jokių kompetentingos licencijas išduodančios institucijos komentarų, tai Komisija, vadovaudamasi 25 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, priima sprendimą prašyti kompetentingos licencijas išduodančios institucijos imtis atitinkamų priemonių padėčiai ištaisyti ar sustabdyti licenciją oro susisiekimui vykdyti arba ją atšaukti.

Sprendime nustatoma data, iki kurios turi būti įgyvendintos kompetentingos licencijas išduodančios institucijos priemonės arba veiksmai padėčiai ištaisyti. Jei priemonės arba veiksmai padėčiai ištaisyti iki tos datos neįgyvendinami, Bendrijos oro vežėjas neturi teisės naudotis savo teisėmis pagal 1 dalį.

Bendrijos oro vežėjas gali vėl naudotis savo teisėmis pagal 1 dalį, kai kompetentinga licencijas išduodanti institucija praneša Komisijai, kad priemonės padėčiai ištaisyti įgyvendintos ir kad kompetentinga licencijas išduodanti institucija patikrino, ar jos buvo įgyvendintos.

▼B

4. Bendrijos vidaus oro susisiekimo paslaugas teikiančiam Bendrijos oro vežėjui leidžiama sujungti kelias oro susisiekimo paslaugas ir susitarti dėl bendro kodo naudojimo, nepažeidžiant įmonėms taikomų Bendrijos konkurencijos taisyklių.

Šis reglamentas turi viršenybę Bendrijos oro vežėjų laisvės teikti Bendrijos vidaus oro susisiekimo paslaugas apribojimų, nustatytų dvišaliais valstybių narių susitarimais, atžvilgiu.

5. Nepaisant valstybių narių dvišalių susitarimų nuostatų ir atsižvelgiant į įmonėms taikomas Bendrijos konkurencijos taisykles, atitinkama (-os) valstybė narė (-ės) Bendrijos oro vežėjams leidžia sujungti oro susisiekimo paslaugas ir sudaryti bendro kodo naudojimo susitarimus su bet kuriuo oro vežėju, dėl oro susisiekimo paslaugų teikiamų į valstybių narių teritorijoje esantį bet kokį oro uostą, iš jo ar per jį, iš bet kurio (-ių) taško (-ų) trečiosiose valstybėse arba į jį (juos).

Pagal dvišalį susitarimą su atitinkama trečiąja šalimi dėl oro susisiekimo paslaugų valstybė narė gali apriboti Bendrijos oro vežėjų ir trečiosios šalies oro vežėjų susitarimus dėl bendro kodo naudojimo, visų pirma jei atitinkama trečioji šalis nesuteikia panašių komercinių galimybių Bendrijos oro vežėjams, vykdantiems veiklą iš atitinkamos valstybės narės. Tokiu būdu valstybės narės turi užtikrinti, kad pagal tokius susitarimus nustatomi apribojimai neribotų Bendrijos oro vežėjų konkurencijos ir jų tarpusavyje nediskriminuotų, ir kad tokie apribojimai nebūtų griežtesni nei būtina.

16 straipsnis

Bendrieji pareigos teikti viešąsias paslaugas principai

1. Valstybė narė, pasikonsultavusi su kitomis atitinkamomis valstybėmis narėmis ir informavusi Komisiją, atitinkamus oro uostus ir maršrutą naudojančius oro vežėjus, gali nustatyti pareigą teikti viešąsias paslaugas, susijusią su reguliarių oro susisiekimo paslaugų, teikiamų tarp Bendrijos oro uosto ir oro uosto, aptarnaujančio jos teritorijoje esantį atokų arba besivystantį regioną, arba nerentabiliu maršrutu, einančiu į bet kurį jos teritorijoje esantį oro uostą, jei bet kuris iš šių maršrutų yra gyvybiškai svarbus regiono, kuriame oro uostas teikia paslaugas, ekonominei ir socialinei plėtrai. Ši pareiga nustatoma tik tokiu mastu, kad tame maršrute būtų užtikrintas minimalių reguliarių oro susisiekimo paslaugų, atitinkančių nustatytus tęstinumo, reguliarumo, kainos nustatymo arba minimalios talpos standartus, teikimas, kurių oro vežėjai neprisiimtų, jei atsižvelgtų tik į savo komercinius interesus.

Nustatytieji standartai maršrute, kuriame taikoma pareiga teikti viešąsias paslaugas, patvirtinami skaidriai ir nediskriminuojant.

2. Jei kitų tipų transportas negali užtikrinti nuolat teikiamų paslaugų bent du kartus per dieną, tai atitinkamos valstybės narės į pareigą teikti viešąsias paslaugas gali įtraukti reikalavimą, kad visi maršrutą naudoti

▼B

ketinantys Bendrijos oro vežėjai garantuotų, kad jie maršrutą naudos tam tikrą laikotarpį, kuris bus nustatytas laikantis kitų pareigos teikti viešąsias paslaugas sąlygų.

3. Numatomos pareigos teikti viešąsias paslaugas būtinybę ir pakankamumą valstybė (-ės) narė (-ės) įvertina atsižvelgdama (-os) į:

a) numatomos pareigos ir atitinkamo regiono ekonominės plėtros poreikių proporcingumą;

b) galimybę pasinaudoti kitų rūšių transportu ir tų rūšių tinkamumą atsiradusiems susisiekimo poreikiams patenkinti, ypač jei numatomas maršrutas teikiamomis geležinkelio transporto paslaugomis aptarnaujamas greičiau nei per tris kelionės valandas ir pakankamu dažnumu, persėdimais ir tinkamais tvarkaraščiais;

c) oro susisiekimo kainas ir sąlygas, kurias būtų galima siūlyti vartotojams;

d) bendrą visų maršrute dirbančių ar ketinančių dirbti oro vežėjų įtaką.

4. Jei valstybė narė ketina nustatyti pareigą teikti viešąsias paslaugas, tai ji visą numatomos pareigos teikti viešąsias paslaugas tekstą turi nusiųsti Komisijai, kitoms atitinkamoms valstybėms narėms, atitinkamiems oro uostams ir tą maršrutą naudojantiems oro vežėjams.

Komisija *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbia šią informaciją:

a) oro uostus, jungiamus atitinkamu maršrutu bei galimas tarpines sustojimo vietas;

b) pareigos teikti viešąją paslaugą įsigaliojimo dieną; ir

c) tikslų adresą, kuriuo atitinkama valstybė narė nedelsdama ir nemokamai užtikrina prieigą prie pareigos teikti viešąsias paslaugas teksto ir visos informacijos apie tą pareigą ir (arba) su ja susijusių dokumentų.

5. Nepaisant 4 dalies nuostatų, kai numatoma, kad oro susisiekimo paslauga tam tikrais maršrutais pasinaudos mažiau nei 10 000 keleivių per metus, informacija apie pareigą teikti viešąsias paslaugas skelbiama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba atitinkamos valstybės narės nacionaliniame oficialiajame leidinyje.

6. Pareigos teikti viešąsias paslaugas įsigaliojimo data negali būti ankstesnė nei 4 dalies antroje pastraipoje nurodyto informacinio pranešimo paskelbimo data.

7. Jei pareiga teikti viešąsias paslaugas nustatoma pagal 1 ir 2 dalis, tai Bendrijos oro vežėjas gali vykdyti tik sėdimų vietų pardavimą, jei

▼B

šios oro susisiekimo paslaugos atitinka visus pareigos teikti viešąsias paslaugas reikalavimus. Todėl šios oro susisiekimo paslaugos turi būti laikomos reguliariomis oro susisiekimo paslaugomis.

8. Jei pareiga teikti viešąsias paslaugas nustatoma pagal 1 ir 2 dalis, tai kiti Bendrijos oro vežėjai bet kuriuo metu gali pradėti teikti reguliarias oro susisiekimo paslaugas, atitinkančias visus pareigos teikti viešąsias paslaugas reikalavimus, įskaitant veiklos vykdymo laikotarpį, kuris gali būti privalomas pagal 2 dalies nuostatas.

9. Nepaisant 8 dalies, jei pagal maršrutui nustatytą pareigą teikti viešąsias paslaugas nė vienas Bendrijos oro vežėjas nepradėjo arba negali įrodyti, kad ketina pradėti teikti tvarias reguliarias oro susisiekimo paslaugas tuo maršrutu, tai atitinkama valstybė narė galimybę teikti reguliarias oro susisiekimo paslaugas šiuo maršrutu gali suteikti tik vienam Bendrijos oro vežėjui ne ilgiau kaip ketverių metų laikotarpiui, kuriam pasibaigus padėtis dar kartą apsvarstoma.

Šis laikotarpis gali būti iki penkerių metų, jei pareiga teikti viešąsias paslaugas nustatoma maršrutui į oro uostą, aptarnaujantį atokiausią regioną, nurodytą Sutarties 299 straipsnio 2 dalyje.

10. Teisė teikti 9 dalyje nurodytas paslaugas siūloma skelbiant viešą konkursą pagal 17 straipsnį vienu arba, jei tai pateisinama veiklos efektyvumo priežastimis, grupe minėtų maršrutų bet kokiam Bendrijos oro vežėjui, kuris turi teisę teikti tokias paslaugas. Siekdama veiksmingo administravimo, valstybė narė gali paskelbti vieną konkursą, apimantį įvairius maršrutus.

11. Laikoma, kad pareiga teikti viešąsias paslaugas pasibaigė, jei maršrutu, kuriam buvo nustatyta minėta pareiga, 12 mėnesių nebuvo teikiamos jokios reguliarios oro susisiekimo paslaugos.

12. Jei pagal 17 straipsnį pasirinktas Bendrijos oro vežėjas netikėtai nustoja teikti paslaugą, atitinkama valstybė narė nepaprastosiomis aplinkybėmis gali dvišaliu susitarimu parinkti kitą Bendrijos oro vežėją, kuris ne ilgesniam nei septynių mėnesių laikotarpiui, kuris nepratęsiamas, prisiimtų pareigą teikti viešąsias paslaugas, šiomis sąlygomis:

a) visos valstybės narės mokamos kompensacijos išmokamos laikantis 17 straipsnio 8 dalies;

b) pasirenkama tik iš Bendrijos oro vežėjų, laikantis skaidrumo ir nediskriminavimo principų;

c) skelbiamas naujas konkursas.

Komisija ir atitinkama valstybė (-ės) narė (-ės) nedelsiant informuojamos apie skubos tvarką ir jos taikymo priežastis. Komisija savo nuožiūra arba valstybės narės prašymu ir laikydamasi 25 straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos gali sustabdyti minėtos tvarkos taikymą, jei Komisija, įvertinusi šią tvarką, yra įsitikinusi, kad ta tvarka neatitinka šios dalies reikalavimų arba kitaip prieštarauja Bendrijos teisės aktams.

▼B

17 straipsnis

Viešo konkurso dėl pareigos teikti viešąsias paslaugas tvarka

1. Viešas konkursas, nustatytas 16 straipsnio 10 dalyje, organizuojamas pagal šio straipsnio 2–10 dalių nuostatas.

2. Atitinkama valstybė narė Komisijai perduoda visą kvietimo dalyvauti konkurse tekstą, išskyrus atvejį, kai pagal 16 straipsnio 5 dalį ji paskelbė informaciją apie pareigą teikti viešąsias paslaugas savo nacionaliniame oficialiajame leidinyje. Tokiu atveju apie konkursą skelbiama ir nacionaliniame oficialiajame leidinyje.

3. Konkurso skelbime ir po to sudaromoje sutartyje, *inter alia*, turi būti šie punktai:

a) pareigos teikti viešąsias paslaugas standartai;

b) sutarties pakeitimo ir nutraukimo taisyklės, ypač – kuriomis atsižvelgiama į nenumatytus pokyčius;

c) sutarties galiojimo laikotarpis;

d) sankcijos už sutarties nevykdymą;

e) objektyvūs ir skaidrūs parametrai, kuriais remiantis apskaičiuojama kompensacija, jei ji mokama, už pareigos teikti viešąsias paslaugas vykdymą.

4. Komisija informacinį pranešimą su kvietimu dalyvauti konkurse paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Galutinė pasiūlymų pateikimo diena negali būti anksčiau nei du mėnesiai nuo minėto informacinio pranešimo paskelbimo dienos. Jei konkursas yra dėl maršruto, prieiga prie kurio apribota vienu oro vežėju pagal 16 straipsnio 9 dalį, tai kvietimas dalyvauti konkurse skelbiamas bent šešis mėnesius iki naujos koncesijos pradžios, siekiant įvertinti, ar ir toliau reikia riboti patekimą.

5. Informaciniame pranešime pateikiama ši informacija:

a) atitinkama (-os) valstybė (-ės) narė (-ės);

b) atitinkamas oro susisiekimo maršrutas;

c) sutarties galiojimo trukmė;

d) tikslus adresas, kuriuo atitinkama valstybė narė užtikrina prieigą prie kvietimo dalyvauti konkurse teksto ir visos reikiamos informacijos apie tą konkursą ir (arba) viešo konkurso dokumentų;

e) paraiškų pateikimo terminas.

6. Atitinkama (-os) valstybė (-ės) narė (-ės) nedelsdama (-os) ir nemokamai perduoda visą reikiamą informaciją ir dokumentus, kurių paprašo viešame konkurse ketinanti dalyvauti šalis.

▼B

7. Paraiškos atrenkamos kuo greičiau atsižvelgiant į teikiamų paslaugų tinkamumą, įskaitant kainas ir sąlygas, kurios gali būti siūlomos vartotojams bei, jei yra, išlaidas, skirtas kompensacijai, kurią turi mokėti atitinkama valstybė (-ės) narė (-ės).

8. Atitinkama valstybė narė gali pagal 7 dalį parinktam oro vežėjui kompensuoti už atitiktį standartams, kurių privaloma laikytis vykdant pagal 16 straipsnį nustatytą pareigą teikti viešąsias paslaugas. Tokia kompensacija negali viršyti sumos, reikalingos apmokėti grynąsias išlaidas, patirtas vykdant kiekvieną pareigą teikti viešąją paslaugą, atsižvelgiant į pajamas, kurios oro vežėjas liko už tos pareigos vykdymą ir protingą pelną.

9. Valstybė narė nedelsdama Komisijai raštu praneša apie viešo konkurso rezultatus ir pasirinkimą, pateikdama šią informaciją:

a) konkurso dalyvių skaičių, jų pavadinimus ir informaciją apie konkurso dalyvių įmones;

b) pasiūlymuose pateiktus veiklos elementus;

c) pasiūlymuose pateikiamus prašymus mokėti kompensaciją;

d) konkurso dalyvio, kuris buvo pasirinktas, pavadinimą.

10. Komisija, valstybės narės paprašyta arba savo nuožiūra, valstybių narių gali prašyti per mėnesį perduoti visus reikiamus dokumentus apie oro vežėją, kuris buvo pasirinktas vykdyti pareigą teikti viešąsias paslaugas. Jei prašomi dokumentai nepateikiami iki galutinės datos, Komisija 25 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka gali nuspręsti sustabdyti kvietimo dalyvauti konkurse galiojimą.

18 straipsnis

Pareigos teikti viešąsias paslaugas nagrinėjimas

1. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, užtikrinančių, kad bet kuris pagal 16 ir 17 straipsnius priimtas sprendimas būtų veiksmingai ir, ypač jei sprendimas pažeidžia Bendrijos teisės aktus arba šiuos teisės aktus įgyvendinančias nacionalines taisykles – nedelsiant peržiūrėtas.

Komisija, valstybės narės paprašyta arba savo iniciatyva, valstybių narių visų pirma gali prašyti per du mėnesius pateikti:

a) dokumentą, kuris pagrindžia pareigos teikti viešąsias paslaugas poreikį ir patvirtinantį, kad ji atitinka 16 straipsnyje nurodytus kriterijus;

b) regiono ekonomikos analizę;

c) numatomų pareigų ir ekonominės plėtros tikslų proporcingumo analizę;

d) esamų oro susisiekimo paslaugų, jei jos teikiamos, ir kitų rūšių transporto, kuris yra prieinamas ir kurį galima laikyti numatomų teikti paslaugų pakaitalu, analizę.

▼B

2. Kiekvienos valstybės narės, manančios, kad 16 ir 17 straipsniuose nustatytos sąlygos nepagrįstai riboja maršruto plėtrą, prašymu arba savo iniciatyva Komisija atlieka tyrimą ir, atsižvelgdama į visus atitinkamus veiksnius, per šešis mėnesius nuo prašymo gavimo dienos ir 25 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka priima sprendimą dėl to, ar 16 ir 17 straipsniai turėtų būti toliau taikomi atitinkamam maršrutui.

19 straipsnis

Oro eismo paskirstymas oro uostams ir naudojimasis skrydžių teisėmis

1. Naudojimąsi skrydžių teisėmis riboja paskelbtos Bendrijos, nacionalinės, regioninės arba vietos veiklos taisyklės, susijusios su sauga, saugumu, aplinkos apsauga ir laiko tarpsnių paskirstymu.

2. Valstybė narė, pasitarusi su suinteresuotomis šalimis, įskaitant atitinkamus oro vežėjus ir oro uostus, nediskriminuodama dėl paskirties vietovių Bendrijoje, pilietybės arba oro vežėjo tapatybės, gali reglamentuoti oro eismo paskirstymą tarp oro uostų, jei laikomasi šių sąlygų:

a) oro uostais aptarnauja tą patį miestą ar aglomeraciją;

b) oro uostus aptarnauja adekvati transporto infrastruktūra, sudaranti sąlygas, jei įmanoma, atvykti į oro uostą tiesioginiu reisu per 90 minučių, prireikus kertant valstybės sieną;

c) dažnos, patikimos ir veiksmingos viešojo transporto susisiekimo paslaugos sieja oro uostus vieną su kitu ir su jų aptarnaujamu miestu ar aglomeracija; ir

d) oro uostai teikia būtinas paslaugas oro vežėjams ir nepagrįstai nekliudo jų komercinėms galimybėms.

Priimant bet kokį sprendimą reglamentuoti oro eismo paskirstymą tarp atitinkamų oro uostų, atsižvelgiama į proporcingumo ir skaidrumo principus ir remiamasi objektyviais kriterijais.

3. Atitinkama valstybė narė Komisijai praneša apie ketinimą reguliuoti oro eismo paskirstymą arba keisti esamą eismo paskirstymo taisyklę.

Komisija, gavusi minėtą prašymą, per šešis mėnesius nuo informacijos iš valstybės narės gavimo išnagrinėja, kaip taikomos šio straipsnio 1 ir 2 dalys ir 25 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka nusprendžia, ar valstybei narė gali taikyti priemones.

Komisija savo sprendimą paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje,* ir priemonės netaikomos tol, kol nepaskelbiamas Komisijos patvirtinimas.

4. Šio reglamento įsigaliojimo metu galiojančių oro eismo paskirstymo taisyklių atveju, valstybės narės prašymu ar savo iniciatyva Komisija

▼B

išnagrinėja, kaip taikomos 1 ir 2 dalys, ir vadovaudamasi 25 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka nusprendžia, ar valstybė narė gali toliau taikyti priemonę.

5. Pagal šį straipsnį priimtus savo sprendimus Komisija skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

20 straipsnis

Aplinkosaugos priemonės

1. Kai iškyla didelių aplinkosaugos problemų, atsakinga valstybė narė gali apriboti skrydžių teises arba neleisti jomis naudotis, visų pirma, kai kitomis transporto rūšimis teikiamos tinkamo lygio paslaugos. Priemonė turi būti nediskriminuojanti, neiškreipti oro vežėjų konkurencijos, neturi būti labiau ribojanti nei būtina siekiant išspręsti problemas ir turi galioti ribotą laiką, kuris neviršija trejų metų ir kuriam praėjus ji turi būti peržiūrima.

2. Tais atvejais, kai, valstybės narės manymu, būtina imtis priemonių pagal 1 dalį, likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki priemonės įsigaliojimo, ji apie tai praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai bei pateikia tinkamą priemonės pagrindimą. Priemonė gali būti įgyvendinta, jei per vieną mėnesį nuo informacijos gavimo atitinkama valstybė narė neužginčija priemonės arba jei Komisija, vadovaudamasi 3 dalimi, nesiima jos toliau nagrinėti.

3. Kitos valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva Komisija 25 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka gali laikinai sustabdyti priemonių galiojimą, jei jos neatitinka 1 dalies reikalavimų ar kitaip prieštarauja Bendrijos teisei.

21 straipsnis

Nepaprastosios padėties priemonės

1. Valstybė narė gali atsisakyti suteikti teisę naudotis skrydžių teisėmis, tas teises apriboti arba jomis besinaudojantiesiems nustatyti sąlygas, kad spręstų netikėtai iškilusius trumpalaikius nesklandumus, kilusius susiklosčius nenumatytoms ir neišvengiamoms aplinkybėms. Imantis minėtų veiksmų turi būti paisoma proporcingumo ir skaidrumo principų, ir tie veiksmai privalo būti pagrįsti objektyviais bei nediskriminuojančiais kriterijais.

Komisija ir kitos valstybės narės nedelsiant informuojamos apie šias priemones ir atitinkamą jų įgyvendinimo pagrindimą. Jei problemos, dėl kurių prireikė šių priemonių, trunka ilgiau nei 14 dienų, tai valstybė narė apie tai atitinkamai informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares ir, gavusi Komisijos sutikimą, gali pratęsti priemonės taikymo terminą tolesniems ne ilgesniems nei14 dienų laikotarpiams.

2. Dalyvaujančios valstybės (-ių) narės (-ių) prašymu arba savo iniciatyva Komisija gali sustabdyti šios priemonės taikymą, jei ji neatitinka 1 dalies reikalavimų arba kitaip prieštarauja Bendrijos teisei.

▼B

IV SKYRIUS

KAINŲ NUSTATYMO NUOSTATOS

22 straipsnis

Laisvė nustatyti kainas

1. Nedarant poveikio 16 straipsnio 1 dalies taikymui, Bendrijos oro vežėjai ir, abipusiškumo pagrindu, trečiųjų šalių oro vežėjai laisvai nustato Bendrijos vidaus oro susisiekimo paslaugų kainas ir tarifus.

2. Nepaisant dvišaliuose valstybių narių susitarimuose esančių nuostatų, valstybės narės negali dėl oro vežėjo nacionalinės priklausomybės arba tapatybės diskriminuoti, leisdamos Bendrijos oro vežėjams nustatyti oro susisiekimo kainas ir oro susisiekimo tarifus, taikomus oro susisiekimo iš Bendrijos teritorijos į trečiąją šalį paslaugoms. Šiuo reglamentu panaikinami visi likę kainų nustatymo apribojimai, įskaitant maršrutams į trečiąsias šalis, grindžiami dvišaliais valstybių narių susitarimais.

23 straipsnis

Informavimas ir nediskriminavimas

1. Bet kuria forma, įskaitant internetu, visuomenei siūlant ar skelbiant oro susisiekimo kainas ir oro susisiekimo tarifus už oro susisiekimo paslaugas, teikiamas iš oro uosto, esančio valstybės narės teritorijoje, kuriai taikoma Sutartis, kartu nurodomos taikomos sąlygos. Visada nurodoma galutinė mokėtina kaina, kuri turi apimti taikomą oro susisiekimo kainą ar oro susisiekimo tarifą ir visus taikomus mokesčius, rinkliavas, papildomas rinkliavas ir įmokas, kurių neįmanoma išvengti ir kuriuos galima numatyti skelbimo metu. Nurodant galutinę kainą, taip pat nurodoma bent:

a) oro susisiekimo kaina ar oro susisiekimo tarifas;

b) mokesčiai;

c) oro uostų mokesčiai; ir

d) kitos privalomos rinkliavos, papildomos rinkliavos ir įmokos, pavyzdžiui, susijusios su saugumu ar degalais;

jei b, c ir d punktuose nurodyti mokesčiai bei rinkliavos pridėti prie oro susisiekimo kainos ar oro susisiekimo tarifo. Neprivalomi kainos priedai turi būti aiškiai, skaidriai ir nedviprasmiškai nurodyti bet kurio rezervavimo proceso pradžioje ir vartotojui turi būti suteikta galimybė juos laisvai pasirinkti.

2. Nedarant poveikio 16 straipsnio 1 dalies taikymui, oro susisiekimo paslaugų, teikiamų iš oro uosto, esančio valstybės narės teritorijoje, kuriai taikoma Sutartis, oro susisiekimo kainos ir oro susisiekimo tarifai, nustatyti visuomenei, taikomi nediskriminuojant klientų dėl pilietybės ar gyvenamosios vietos arba dėl oro vežėjo agento ar kito bilietų pardavėjo įsisteigimo vietos Bendrijoje.

▼B

24 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės turi užtikrinti šiame skyriuje nustatytų taisyklių laikymąsi ir nustatyti sankcijas už jų pažeidimą. Tos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas.

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 3 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

26 straipsnis

Bendradarbiavimas ir teisė gauti informaciją

1. Valstybės narės ir Komisija bendradarbiauja taikydamos šį reglamentą ir vykdydamos jo taikymo stebėseną.

2. Siekdama vykdyti šiame reglamente nustatytas pareigas, Komisija gali gauti visą reikalingą informaciją iš valstybių narių, kurios taip pat turi sudaryti palankesnes sąlygas, kad informaciją teiktų jų kompetentingų licencijas išduodančių institucijų išduotas licencijas turintys oro vežėjai.

3. Valstybės narės pagal jų nacionalinius teisės aktus imasi būtinų priemonių užtikrinti pagal šį reglamentą valstybių narių gautos informacijos tinkamą slaptumą.

27 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentai (EEB) Nr. 2407/92, Nr. 2408/92 ir Nr. 2409/92 panaikinami.

Nuorodos į panaikintus reglamentus suprantamos kaip nuorodos į šį reglamentą ir skaitomos pagal koreliacijos lentelę, pateiktą II priede.

28 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.*

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

▼B

I PRIEDAS

INFORMACIJA, TEIKTINA PAGAL 5 IR 8 STRAIPSNIUS

1. Informacija apie finansinį tinkamumą, kurią turi pateikti paraiškos pateikėjas, prašydamas licencijos pirmą kartą

1.1. Naujausios vidaus valdymo finansinės atskaitomybės ir, jei turima – audituota praėjusių finansinių metų atskaitomybė.

1.2. Planuojamas balansas, įskaitant pelno (nuostolio) ataskaitą būsimiems trejiems metams.

1.3. Pagrindiniai planuojamų išlaidų ir pajamų rodikliai, susiję su degalais, rinkliavomis ir tarifais, atlyginimais, priežiūra, nusidėvėjimu, valiutų kurso svyravimais, oro uosto mokesčiais, oro navigacijos mokesčiais, antžeminių paslaugų išlaidomis, draudimu ir kt., eismo/pajamų prognozė.

1.4. Duomenys apie nuo paraiškos pateikimo iki veiklos pradžios patirtas pradines išlaidas bei paaiškinimas, kaip ketinama padengti šias išlaidas.

1.5. Duomenys apie turimus ir numatomus finansavimo šaltinius.

1.6. Duomenys apie akcininkus, įskaitant jų pilietybę (valstybę) ir akcijų rūšį bei įmonės įstatus. Jei akcijas turi įmonių grupė – pateikiama informacija apie jų ryšį.

1.7. Planuojamų pinigų srautų ataskaita ir likvidumo planai pirmaisiais trejais veiklos metais.

1.8. Duomenys apie orlaivių įsigijimo (nuomos) finansavimą, įskaitant, nuomos atveju, sutarties terminus ir sąlygas.

2. Informacija, kuri turi būti pateikta siekiant nustatyti galiojančias licencijas oro susisiekimui vykdyti turinčių vežėjų, ketinančių daryti savo struktūros ar veiklos pobūdžio pakeitimus, kurie reikšmingai įtakos jų finansus, vėlesnį finansinį tinkamumą

2.1. Prireikus, naujausias vidaus valdymo balansas ir audituota praėjusių finansinių metų atskaitomybė.

2.2. Tikslūs duomenys apie visus siūlomus pokyčius, t. y. apie paslaugų rūšies pasikeitimus, numatomus įmonių perėmimus arba susijungimus, akcinio kapitalo ar akcininkų pasikeitimus ir kt.

2.3. Planuojamas esamų finansinių metų balansas ir pelno (nuostolio) ataskaita, įskaitant visus numatomus struktūros ar veiklos pobūdžio pokyčius, kurie turi svarbios reikšmės įmonės finansams.

2.4. Turėtų ir planuojamų išlaidų ir pajamų rodikliai, susiję su kuru, rinkliavomis ir tarifais, atlyginimais, priežiūra, nusidėvėjimu, valiutų kurso svyravimais, oro uosto mokesčiais, oro navigacijos mokesčiais, antžeminių paslaugų išlaidomis, draudimu ir kt., maršrutų (pajamų) prognozė.

2.5. Pinigų srautų ataskaitos ir likvidumo planai kitiems metams, įskaitant visus numatomus struktūros ar veiklos pobūdžio pokyčius, kurie turi svarbios reikšmės įmonės finansams.

▼B

2.6. Duomenys apie orlaivių įsigijimo (nuomos) finansavimą, įskaitant, nuomos atveju, sutarties terminus ir sąlygas.

3. Informacija, kuri turi būti pateikta siekiant nustatyti galiojančias licencijas oro susisiekimui vykdyti turinčių vežėjų tolesnį finansinį tinkamumą

3.1. Praėjus ne daugiau kaip šešiems mėnesiams nuo atitinkamų finansinių metų paskutinės dienos, jei nacionalinėje teisėje nenumatyta kitaip, audituotos finansinės atskaitomybės ir, prireikus, naujausias vidaus valdymo balansas.

3.2. Planuojamas balansas, įskaitant kitų metų pelno (nuostolio) ataskaitą.

3.3. Turėtų ir planuojamų išlaidų ir pajamų rodikliai, susiję su kuru, rinkliavomis ir tarifais, atlyginimais, priežiūra, nusidėvėjimu, valiutų kurso svyravimais, oro uosto mokesčiais, oro navigacijos mokesčiais, antžeminių paslaugų išlaidomis, draudimu ir kt., maršrutų (pajamų) prognozė.

3.4. Kitų metų pinigų srautų ataskaita ir likvidumo planai.

▼B

II PRIEDAS

KORELIACIJOS LENTELĖ

(Nurodyta 27 straipsnyje)

Reglamentas (EEB) Nr. 2407/92	Šis reglamentas
1 straipsnio 1 dalis	1 straipsnis
1 straipsnio 2 dalis	3 straipsnio 3 dalis
2 straipsnis	2 straipsnis
3 straipsnio 1 dalis	3 straipsnio 2 dalis
3 straipsnio 2 dalis	3 straipsnio 1 dalies antroji pastraipa
3 straipsnio 3 dalis	3 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa
4 straipsnio 1 dalis	4 straipsnis
4 straipsnio 2 dalis	4 straipsnio f punktas
4 straipsnio 3 dalis	—
4 straipsnio 4 dalis	4 straipsnio f punktas
4 straipsnio 5 dalis	8 straipsnio 1 dalies antroji pastraipa
5 straipsnio 1 dalis	5 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio 2 dalis	5 straipsnio 2 dalis
5 straipsnio 3 dalis	8 straipsnio 5 dalis
5 straipsnio 4 dalis	8 straipsnio 6 dalis
5 straipsnio 5 dalis	9 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio 6 dalis	8 straipsnio 4 dalis
5 straipsnio 7 dalis	5 straipsnio 3 dalis ir 8 straipsnio 8 dalis
6 straipsnis	7 straipsnis
7 straipsnis	11 straipsnis
8 straipsnio 1 dalis	4 straipsnio c punktas
8 straipsnio 2 dalis	12 straipsnio 1 dalis
8 straipsnio 3 dalis	13 straipsnio 2 ir 3 dalys
8 straipsnio 4 dalis	12 straipsnio 2 dalis
9 straipsnis	6 straipsnis
10 straipsnio 1 dalis	13 straipsnio 2 ir 3 dalys
10 straipsnio 2 dalis	13 straipsnio 2 ir 3 dalys
11 straipsnio 1 dalis	8 straipsnio 1 dalis
11 straipsnio 2 dalis	8 straipsnio 3 dalis
11 straipsnio 3 dalis	8 straipsnio 7 dalis

▼B

Reglamentas (EEB) Nr. 2407/92	Šis reglamentas
12 straipsnis	9 straipsnio 2-6 dalys
13 straipsnio 1 dalis	10 straipsnio 2 dalis
13 straipsnio 2 dalis	10 straipsnio 1 dalis
13 straipsnio 3 dalis	—
13 straipsnio 4 dalis	10 straipsnio 3 dalis
14 straipsnis	—
15 straipsnis	—
16 straipsnis	—
17 straipsnis	—
18 straipsnio 1 dalis	26 straipsnio 1 dalis
18 straipsnio 2 dalis	26 straipsnio 3 dalis
19 straipsnis	—
PRIEDAS	I PRIEDAS

Reglamentas (EEB) Nr. 2408/92	Šis reglamentas
1 straipsnio 1 dalis	1 straipsnis
1 straipsnio 2 dalis	1 straipsnio 2 dalis
1 straipsnio 3 dalis	—
1 straipsnio 4 dalis	—
2 straipsnis	2 straipsnis
3 straipsnio 1 dalis	15 straipsnio 1 ir 2 dalys
3 straipsnio 2 dalis	—
3 straipsnio 3 dalis	—
3 straipsnio 4 dalis	—
4 straipsnio 1 dalies a punktas	16 straipsnio 1 dalis
4 straipsnio 1 dalies b punktas	16 straipsnio 3 dalis
4 straipsnio 1 dalies c punktas	16 straipsnio 2 dalis
4 straipsnio 1 dalies d punktas	16 straipsnio 9 dalis
—	17 straipsnio 1 dalis
—	17 straipsnio 2 dalis
—	17 straipsnio 4 dalis
—	17 straipsnio 5 dalis
—	17 straipsnio 6 dalis
4 straipsnio 1 dalies e punktas	17 straipsnio 3 dalis
4 straipsnio 1 dalies f punktas	17 straipsnio 7 dalis
4 straipsnio 1 dalies g punktas	—
4 straipsnio 1 dalies h punktas	17 straipsnio 8 dalis
—	17 straipsnio 9 dalis
—	17 straipsnio 10 dalis
4 straipsnio 1 dalies i punktas	18 straipsnio 1 dalis
4 straipsnio 1 dalies j punktas	16 straipsnio 7 dalis

▼B

Reglamentas (EEB) Nr. 2408/92	Šis reglamentas
4 straipsnio 1 dalies k punktas	—
4 straipsnio 2 dalis	—
4 straipsnio 3 dalis	18 straipsnio 2 dalis
4 straipsnio 4 dalis	—
5 straipsnis	—
6 straipsnio 1 ir 2 dalys	—
7 straipsnis	15 straipsnio 4 ir 5 dalys
8 straipsnio 1 dalis	19 straipsnio 2 dalis
8 straipsnio 2 dalis	19 straipsnio 1 dalis
8 straipsnio 3 dalis	19 straipsnio 3 dalis
8 straipsnio 4 dalis	—
8 straipsnio 5 dalis	—
9 straipsnio 1 dalis	20 straipsnio 1 dalis
9 straipsnio 2 dalis	20 straipsnio 1 dalis
9 straipsnio 3 dalis	20 straipsnio 2 dalis
9 straipsnio 4 dalis	20 straipsnio 3 dalis
9 straipsnio 5 dalis	22 straipsnio 1 dalis
9 straipsnio 6 dalis	22 straipsnio 2 dalis
9 straipsnio 7 dalis	—
9 straipsnio 8 dalis	—
10 straipsnis	—
11 straipsnis	25 straipsnis
12 straipsnio 1 dalis	26 straipsnio 2 dalis
12 straipsnio 2 dalis	—
13 straipsnis	—
14 straipsnio 1 dalis	26 straipsnio 1 dalis
14 straipsnio 2 dalis	26 straipsnio 3 dalis
15 straipsnis	—
16 straipsnis	—
I PRIEDAS	—
II PRIEDAS	—
III PRIEDAS	—
—	II PRIEDAS

Reglamentas (EEB) Nr. 2409/92	Šis reglamentas
1 straipsnio 1 dalis	1 straipsnis
1 straipsnio 2 dalis	21 straipsnio 1 dalis
1 straipsnio 3 dalis	—
2 straipsnis	2 straipsnis
3 straipsnis	—
4 straipsnis	23 straipsnis
5 straipsnio 1 dalis	22 straipsnis

▼B

Reglamentas (EEB) Nr. 2409/92	Šis reglamentas
5 straipsnio 2 dalis	—
5 straipsnio 3 dalis	—
5 straipsnio 4 dalis	—
6 straipsnis	—
7 straipsnis	—
8 straipsnis	—
9 straipsnis	—
10 straipsnio 1 dalis	26 straipsnio 1 dalis
10 straipsnio 2 dalis	26 straipsnio 3 dalis
11 straipsnis	—
12 straipsnis	—
—	27 straipsnis
—	28 straipsnis